

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 24:40

Diariernr: SKR2024/01475

Handläggare: Joanna Hägg

Ämnesord: Arbetsgivarfrågor; Arbetsmarknad;
Digitalisering; Ekonomi; Hälso- och sjukvård;
Kultur och fritid; Miljö; Samhällsplanering;
Sjukskrivning och rehabilitering; Skola; Social
omsorg; Trafik och infrastruktur; Äldreomsorg

Avdelning: Avdelningen för ekonomi och styrning

Datum: 2024-09-21

Mottagare: Kommunstyrelsen Regionstyrelsen
Ekonomi/finans/budget/redovisning
Personalfrågor
Hälso- och sjukvård
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Rubrik: Budgetpropositionen för 2025 samt
Höständringsbudgeten för 2024

Sammanfattning

Cirkuläret innehåller en sammanfattning av de förslag i Budgetpropositionen för 2025 och Höständringsbudgeten för 2024 som berör kommunerna och regionerna för perioden 2025 till 2027.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Aktuell Ekonomi 24:40

Avdelningen för ekonomi och styrning
Joanna Hägg

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Ekonomi/finans/budget/redovisning
Personalfrågor
Hälsa- och sjukvård
Funktionshinderområdet
Äldreomsorg
Invandrar- och flyktingfrågor
Arbetsmarknad
Barnomsorg och utbildning
Plan- och stadsbyggnad
Miljö- och naturskydd

Budgetpropositionen för 2025 samt Höständringsbudgeten för 2024

Den 19 september presenterade regeringen Budgetpropositionen för 2025 (2024/25:1) och Höständringsbudgeten för 2024 (2024/25:2). Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna och regionerna 2025–2027. *Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) egna kommentarer skrivs i kursiv stil.*

Sammanfattning:

- Inga tillskott till de generella statsbidragen föreslås för 2025.
- Sektorsbidraget till hälso- och sjukvården minskas till 2 miljarder kronor 2025.
- Flera nya reformer aviseras och belopp låses upp i denna budgetproposition utan att det finns färdiga lagförslag att bedöma.

Huvuddelen av budgetpropositionens förslag till nya eller ändrade statsbidrag till kommuner och regioner som avser specifika verksamhetsområden saknar information om vilken summa som kan bli aktuell för den enskilda kommunen och regionen liksom om övriga villkor och restriktioner som bland annat påverkar hur bidrag ska klassificeras/redovisas. De förutsätter ytterligare information från regeringen.

Innehåll

Aktuell Ekonomi 24:40.....	1
Budgetpropositionen för 2025 samt Höständringsbudgeten för 2024	1
Innehåll	2
Ekonomi.....	5
Samhällsekonomiska prognoser och antaganden	5
Regeringens skatteunderlagsprognos.....	7
Kommunalekonomisk utjämning.....	7
Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kommuner	7
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 202510	
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen	11
Övriga ekonomiska regleringar	12
Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, regioner	13
Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 202515	
Övriga ekonomiska regleringar	16
Effektivitetsdelegation för regioner och försöksverksamhet.....	17
Effektivitetsdelegationen	17
Försöksverksamhet och åtgärder för stärkt effektivitet	18
Hälso- och sjukvård	18
Bidrag till psykiatri	18
Civilt försvar inom hälso- och sjukvården.....	19
Tillgänglighet till vård	20
Satsning på precisionshälsa	20
Nära vård.....	21
Vaccination mot covid-19.....	21
Läkemedel.....	22
Specialisttjänstgöring för legitimerade sjukhusfysiker.....	22
Ersättning för klinisk utbildning och forskning	22
Barn och utbildning	23
Förskola och skola	23
10-årig grundskola	23
Statsbidrag och riktade medel till Skolverket.....	23

Förstärkning av kunskapsbidraget	23
Stärkt statsbidrag för höjd kvalitet i förskolan.....	24
Förstärkning av statsbidraget för fortbildning av lärare och förskollärare	24
Utveckling och ikraftträdande av det nationella professionsprogrammet.....	24
Fortbildning om metoder för grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring	24
Utökning av statsbidrag för läroböcker och lärarhandledningar	25
Ökad satsning på akutskolor	25
Stärkt statsbidrag för personalförstärkning.....	25
Försöksverksamhet med intensivträning i svenska.....	25
Särskild språksatsning på fritidshem	26
Arbetsmarknad.....	26
Gymnasieskola, yrkesutbildning och vuxenutbildning.....	27
Regionalt yrkesvux	27
Lärlingsutbildning.....	27
Språkträning i välfärden.....	27
Mottagande av asylsökande och nyanlända	28
Ekonomiskt bistånd.....	28
Äldreomsorg	29
Fast omsorgskontakt i särskilt boende	29
Stärkt stöd till anhöriga.....	29
Satsning för att stärka kunskapsstyrningen för äldreomsorgen	29
Välfärdsteknik.....	30
Investeringsstödet till äldreboende avslutas 2026	30
Funktionshinderomsorg	30
Personlig assistans	30
Nationellt kompetenscentrum för intellektuell funktionsnedsättning och autism	31
Socialtjänst.....	31
Åtgärder för att stärka samhällsvården	31
Satsningarna på socialtjänsternas familjerätter bidrar till att stärka skyddet för utsatta barn.....	31
Subvention av kommunala avgifter vid placering på SiS samt andra placeringsformer	32

Förstärkt och förlängd satsning på skolsociala team	32
Socialtjänsten ska få fler verktyg i sitt arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn – Informationsdelning m.m.	33
Förtydligt brottsförebyggande ansvar i den nya socialtjänstlagen....	33
Arbetsgivarfrågor	34
Ökat stöd för återgång i arbete.....	34
Las-åldern höjs.....	34
Kultur- och fritid.....	35
Minskat stöd till regional kulturverksamhet	35
Skapande skola	35
Öppnare inköpsstöd för folkbibliotek	35
Digitalisering	36
E-hälsomyndigheten får ökade anslag för nationell digital infrastruktur	36
Trafik och infrastruktur.....	36
Transportbidrag.....	36
Transportinfrastruktur.....	36
Extra satsning på enskilda vägar.....	37
Civilt försvar, beredskap.....	37
Kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar	37
Elberedskap – snabbspår av civilplikten.....	38
Civilt försvar inom transportsektorn.....	38
Kommunal räddningstjänst under höjd beredskap.....	38
Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation.....	39
Miljö, klimat och energi.....	39
Satsningar på klimatinvesteringar förlängs.....	39
Satsningar på energiplanering och kompensation för vindkraftsutbyggnad	40
Bostadspolitik	40
Bostadspolitisk utveckling.....	40

Ekonomi

Samhällsekonomiska prognoser och antaganden

Detta avsnitt summerar den makroekonomiska utveckling som ligger till grund för propositionens beräkningar, se kapitel 3 *Den makroekonomiska utvecklingen* samt kapitel 8 *Den offentliga sektorns finanser*.

Propositionens tabeller beskriver perioden 2023–2027 medan propositionstexten har tyngdpunkten i utvecklingen 2024 och 2025.

Sammanfattning

Konjunktoren i Sverige bedöms börja stärkas mot slutet av 2024. Primär drivkraft är hushållens konsumtion, som genom sjunkande inflation och räntor i år, börjat gynnas av stigande reala inkomster. De finanspolitiska satsningar som presenteras i propositionen stärker hushållens reala inkomster ytterligare 2025. Att sysselsättningen nästa år åter ökar ger stöd för en ihållande konjunkturuppgång. Vid sidan om stigande tillväxt för hushållens konsumtion bedöms nedgången för bostadsinvesteringarna upphöra, för att 2025 åter öka. Därutöver antas en starkare omvärldsefterfrågan då lyfta den svenska exporten.

Nästa år beräknas KPIF-inflationen hamna något under inflationsmålet, men efterföljande år antas en inflation i enlighet med målet om 2 procent. Riksbankens styrränta antas sänkas ytterligare både i år och nästa år, för att 2025 landa på 2 procent, en nivå som antas gälla också 2026–2027. Fortsatt sjunkande marknadsräntor innebär ett negativt bidrag till KPI-inflationen, vilken 2025 och 2026 kommer att ligga klart under KPIF-inflationen (framförallt 2025).

En förhöjd andel arbetslösa bedöms kvarstå 2025 men sysselsättningen vänder då ändå upp. Medan en blygsam uppgång detta år beräknas ske i näringslivet förutsätts markant stigande sysselsättning inom den offentliga sektorn. Framförallt väntas då en mycket stor ökning av antalet sysselsatta inom statlig sektor, men även ökningen inom kommunsektorn (kommunerna och regionerna sammantaget) är betydande.

Givet att lågkonjunktoren består också 2025 (vilket indikeras av det negativa BNP-gapet, se tabell 1 nedan) antas BNP-tillväxten bli stark även 2026. Detta, samt ett gradvis stigande resursutnyttjande på arbetsmarknaden 2025–2027 bidrar till att stärka det finansiella sparandet i offentlig sektor. Det finansiella sparandet beräknas dock vara negativt till och med 2026, till del med anledning av propositionens sal doförsvagande reformer. Finanspolitiken är sammantaget expansiv under åren med negativt BNP-gap, vilket ger en kontracyklisk effekt. Den offentliga skulden, som andel av BNP, ligger slutåret 2027 nära det nedre intervallet för skuldankaret (35 procent av BNP +/- 5 procentenheter).

Tabell 1. Sammanfattningstabell över regeringens beräkningar

Procentuell förändring om inte annat anges; värden enligt "Vårpropositionen 2024" inom parentes (publicerad 15 april 2024).

År	2023	2024	2025	2026	2027
BNP ¹	0,1 (0,0)	0,9 (0,7)	2,8 (2,8)	2,9 (3,0)	2,2 (2,2)
BNP-gap ²	-1,9 (-1,2)	-2,7 (-2,3)	-1,7 (-1,4)	-0,5 (-0,3)	0,0 (0,0)
Arbetade timmar ¹	1,4 (1,8)	0,0 (-0,1)	0,9 (0,9)	1,0 (1,2)	0,9 (0,9)
Sysselsättningsgrad, 15-74 år ³	69,4 (69,4)	69,3 (68,9)	69,6 (69,0)	69,9 (69,6)	70,2 (69,8)
Arbetslöshet, 15-74 år ⁴	7,7 (7,57)	8,3 (8,3)	8,3 (8,4)	7,9 (7,8)	7,6 (7,6)
Styrränta, årsgenomsnitt, procent	3,46 (3,46)	3,66 (3,85)	2,57 (2,71)	2,00 (2,25)	2,00 (2,25)
Timlön ⁵	3,8 (3,8)	3,9 (3,7)	3,6 (3,6)	3,8 (3,7)	3,8 (3,7)
KPIF, årsgenomsnitt	6,0 (6,0)	1,9 (2,1)	1,7 (1,7)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)
KPI, årsgenomsnitt	8,5 (8,5)	2,8 (3,1)	0,9 (0,8)	1,4 (1,6)	2,1 (2,1)
Prisbasbelopp, tusen kronor	52,5 (52,5)	57,3 (57,3)	58,5 (59,0)	59,2 (59,2)	60,0 (60,2)
Finansiellt sparande i off. sektor ⁶	-0,6 (-0,6)	-1,7 (-1,2)	-1,3 (-0,3)	-0,6 (0,7)	0,4 (1,7)
Strukturellt sparande i off. sektor ²	0,2 (0,1)	-0,2 (-0,2)	-0,4 (0,7)	-0,1 (1,2)	0,6 (2,0)
Konsoliderad bruttoskuld ⁶	31,7 (31,2)	33,0 (31,8)	33,0 (31,5)	32,5 (30,0)	31,4 (28,0)

¹Kalenderkorrigerat. ²Procent av potentiell BNP. ³Andel av befolkningen. ⁴Andel av arbetskraften. ⁵Konjunkturlönestatistiken (Medlingsinstitutet). ⁶Procent av BNP.

Källor: Budgetpropositionen för 2025 (Prop. 2024/25:1) samt 2024 års ekonomiska vårproposition (Prop. 2023/24:100).

Revideringar

Sammantaget är prognosrevideringarna små, jämfört med Vårpropositionen 2024. Medan inflationen är något nedreviderad för i år är timlöneökningen enligt Konjunkturlönestatistiken något uppreviderad. Styrräntan är nedreviderad samtliga år.

BNP-tillväxten, liksom BNP-gapet, är nedreviderade för innevarande år. Samtidigt är sysselsättningsgraden, liksom förändringen av både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta 2024, uppreviderade jämfört med 2023. Andelen arbetslösa är marginellt nedreviderad 2025, följt av en motsvarande upprevidering 2026.

Jämfört med Vårpropositionen 2024 beräknas det finansiella sparandet bli svagare kommande år. Skuldkvoten ligger också högre kommande år, jämfört med tidigare beräkning.

Frågor om Ekonomi kan ställas till Mikaela Bolin tfn 08-452 71 64, Anders Brunstedt tfn 08-452 78 19 och Patrik Jonasson tfn 08-452 73 62, avdelningen för ekonomi och styrning.

Regeringens skatteunderlagsprognos

Skatteunderlagsprognosen i regeringens vårproposition visar en ökning med totalt 24,8 procent under perioden 2023–2027. Det innebär en skatteunderlagsökning under perioden som är 1,5 procentenheter starkare än SKR:s bedömning från augusti (cirkulär 24:38). Regeringen har en något starkare ökning av lönesumman, speciellt under 2024, men det motverkas något av en lägre ökning 2025. Sammantaget för hela perioden fram till 2027 har regeringen dock ungefär samma syn som SKR vad gäller utvecklingen av lönesumman. Regeringen antar dock högre löneökningar, men detta motverkas av en svagare ökning av antalet arbetade timmar. Vidare gör regeringen högre prognoser för ersättningar från socialförsäkringssystemen (pensioner, föräldraersättning, a-kassa med mera) sett till hela prognosperioden. SKR:s prognoser för skatteunderlaget visar högre ökning 2024 och 2025, men det kompenseras inte de lägre prognoserna de övriga åren.

Tabell 2. Aktuella skatteunderlagsprognoser från regeringen och SKR

Procentuell förändring

Prognos	2023	2024	2025	2026	2027
SKR, augusti	4,9	3,5	4,8	4,1	4,2
Regeringen	5,0	3,1	4,5	5,0	5,1
SKR, augusti ack	4,9	8,6	13,7	18,4	23,3
Regeringen ack	5,0	8,3	13,1	18,8	24,8

Källor: Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner.

Sedan Vårpropositionen 2024 har regeringen gjort en liten prognosrevidering (ackumulerat), en nedrevidering med drygt 0,3 procentenheter fram till 2027. Dessa prognosrevideringar ligger utslutande på posten ”övrigt”, det vill säga vid sidan av lönesumman.

Frågor om Skatteunderlaget besvaras av Patrik Jonasson tfn 08-452 73 62, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, kommuner

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner återfinns tabell 2.8 på sid 27-29, där förändringar i anslaget för kommunalekonomisk utjämning jämförs med anvisat belopp i BP 2024 för samtliga år.

Nedanstående tabeller utgår, liksom tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från föreslagna ramar i BP 2024 för respektive år. I tabellerna redovisas endast förändringar som gjorts i BP 2025 jämfört med i de tidigare aviserade anslagsramarna.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 3 oktober kommer uppdateringsfiler till modellen Skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga. Vi kommer också att uppdatera våra specifikationer över vissa statsbidrag så snart som möjligt.

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

År	2024	2025	2026	2027
Totalt enligt BP 2024 cirkulär 23:40	119 176	116 403	116 994	117 059
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Ny socialtjänstlag (utg.omr. 9 avsnitt 6.6)		63	126	126
Uppföljning av betyg i gymnasieskolan (utg.omr. 16 avsnitt 3.7)			1	1
Informationsutbyte avseende Komvux (utg.omr. 14 avsnitt 3.5)		3	10	10
Brottsförebyggande bestämmelse i socialtjänstlagen (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		30	60	60
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		170	343	343
Fler verktyg för socialtjänsten att stärka skyddet för barn (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)		31	62	62
En effektivare kontaktförbudslagstiftning (utg.omr 4 avsnitt 2.8.3)		8	15	15
Reglering av ansvar för förtroendevaldas trygghet (se avsnitt 2.7.7)		2	5	5
Utökat anhörigstöd (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)			150	300
Fast omsorgskontakt i SÄBO (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)			244	487
Frihetsberövande påföljder för unga (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.3)		1	3	5
Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen		14	14	14
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Förslag om obligatorisk förskola genomförs ej		-48	-48	-48
Stärkt rätt till assistans				-196
Tekniksprånget		15	15	15
Utökad undervisningstid flyttas fram			-225	-225
Stärkta skolbibliotek			-1	-1
Restpost		-15	-14	-47
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtalet Sverige Danmark		233	233	233
Slopad avtrappning i jobbskatteavdrag		211	211	211
Ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget		1 522	1 522	1 522
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		19	38	58
Höjd beloppsgräns för resor till och från arbetet			-371	-371
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		64	32	26
Senarelagd åldersgränshöjning av förhöjt grundavdrag			-6	-2 110
Pensionsgruppens överenskommelse, justerade åldersgränser			5	5
Totalt enligt detta cirkulär	119 176	118 726	119 418	117 559

Källa: Budgetpropositionen för 2025.

Tabell 4. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

År	2024	2025	2026	2027
Totalt enligt BP 2024 cirkulär 23:40	11 288	10 998	11 029	11 010
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Ny socialtjänstlag (utg.omr. 9 avsnitt 6.6)		6	12	12
Uppföljning av betyg i gymnasieskolan (utg.omr. 16 avsnitt 3.7)			0	0
Informationsutbyte avseende Komvux (utg.omr. 14 avsnitt 3.5)		0	1	1
Brottsförebyggande bestämmelse i socialtjänstlagen (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		3	6	6
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		16	32	32
Fler verktyg för socialtjänsten att stärka skyddet för barn (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)		3	6	6
En effektivare kontaktförbudslagstiftning (utg.omr 4 avsnitt 2.8.3)		1	1	1
Reglering av ansvar för förtroendevaldas trygghet (se avsnitt 2.7.7)		0	0	0
Utökat anhörigstöd (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)			14	28
Fast omsorgskontakt i SÄBO (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)			23	46
Frihetsberövande påföljder för unga (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.3)		0	0	0
Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen		1	1	1
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Förslag om obligatorisk förskola genomförs ej		-5	-5	-5
Stärkt rätt till assistans				-18
Tekniksprånget		1	1	1
Utökad undervisningstid flyttas fram			-21	-21
Stärkta skolbibliotek			0	0
Restpost		-1	-1	-4
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtalet Sverige Danmark		22	22	22
Slopad avtrappning i jobbskatteavdrag		20	20	20
Ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget		144	143	143
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		2	4	5
Höjd beloppsgräns för resor till och från arbetet			-35	-35
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		6	3	2
Senarelagd åldersgränshöjning av förhöjt grundavdrag			-1	-198
Pensionsgruppens överenskommelse, justerade åldersgränser			0	0
Totalt enligt detta cirkulär	11 288	11 218	11 257	11 057

Källa: Budgetpropositionen för 2025.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 2025

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar i texten i utgiftsområde 25 utan har endast hänvisningar till texter i andra utgiftsområden. Nedan har SKR försökt beskriva flertalet poster. Flera nya anslagsposter utgår ifrån utredningar/förslag som ännu inte är beslutade.

Ny socialtjänstlag (utg.omr. 9 avsnitt 6.6)

Anslaget ökas från och med 2025 med 63 miljoner kronor och för 2026 med ytterligare 63 miljoner kronor för tillämpning av den nya socialtjänstlagen. Samtidigt minskas anslaget i utgiftsområde 9 med samma belopp.

Informationsutbyte avseende Komvux (utg.omr. 14 avsnitt 3.5)

Medel avsätts för att öka möjligheten för informationsutbyte med Arbetsförmedlingen. Regeringen avser att återkomma med ett lagförslag om detta. 3 miljoner tillförs 2025 och ytterligare 7 miljoner kronor 2026 och framåt.

Brottsförebyggande bestämmelser i socialtjänstlagen (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen vill skifta till ett mer förebyggande arbete och tidiga insatser och förtydligar därmed socialtjänstens brottsförebyggande ansvar. Det innebär en viss ambitionshöjning och man tillför därför 30 miljoner kronor för 2025 och ytterligare 30 miljoner kronor 2026 och framåt.

Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen avser att gå vidare med flera av förslagen i betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66). Anslaget förstärks med 170 miljoner kronor 2025 och med ytterligare 173 miljoner kronor 2026 och framåt.

Fler verktyg för socialtjänsten att stärka skyddet för barn (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen avser att ge socialtjänsten fler verktyg för att förebygga brott och stärka skyddet för utsatta barn genom att exempelvis utöka möjligheten till informationsdelning mellan socialtjänster i brottsförebyggande syfte. Anslaget förstärks med 31 miljoner kronor 2025 och ökas till 62 miljoner kronor från 2026.

En effektivare kontaktförbudslagstiftning (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.3)

Regeringen avser att förstärka skyddet för brottsoffer, bland annat genom att reformera kontaktförbudslagstiftningen. Anslaget ökas med 8 miljoner kronor 2025 och med ytterligare 7 miljoner kronor framåt trots att arbetet med reformeringen av lagstiftningen inte är igång.

Utökad anhörigstöd (utg.omr 9 avsnitt 6.5)

Regeringen bedömer utifrån slutbetänkandet från Utredningen om ett stärkt stöd till anhöriga (SOU 2024:60) att stödet till anhöriga barn och vuxna behöver stärkas. Man tillskjuter 150 miljoner kronor 2026 och ytterligare 150 miljoner kronor 2027 för att utveckla detta arbete.

Fast omsorgskontakt i SÄBO (utg.omr 9 avsnitt 6.5)

Regeringen föreslår att fast omsorgskontakt införs för personer som bor i särskilt boende för äldre från och med 1 juli 2026. Den fasta omsorgskontaktens uppdrag föreslås vara detsamma som fast omsorgskontakt för personer med hemtjänst. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 244 miljoner kronor 2026 och med 487 miljoner kronor från 2027.

Frihetsberövande påföljder för unga (utg.omr. 4 avsnitt 2.8.3)

Kriminalvården har i uppdrag att förbereda särskilda ungdomsfängelser (för barn och unga i åldern 15–17 år). I samband med det ska socialnämnden utse särskild handläggare för det barn som dömts till fängelse. För detta anslås 600 000 kronor 2025, knappt 3 miljoner kronor för 2026 och 4,5 miljoner kronor för 2027.

Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen

Enligt fotnot under tabell 2.8 förekommer anslaget en ny lag utifrån betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen (SOU 2023:69). Anslaget ökas med 14 miljoner kronor från 2025.

Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen

Utökad undervisningstid flyttas fram

Redan inför 2020 avsattes medel för utökad undervisningstid i lågstadiet. Reformen har därefter både tagits bort, kommit tillbaka och flyttats fram. I BP2023 flyttades satsningen fram till 2024. I BP2024 flyttades satsningen fram till 2026 då 225 miljoner kronor avsattes. Nu föreslås dessa tas bort vilket innebär att minskningen totalt sett blir 900 miljoner kronor, dvs. inga medel finns kvar i budgeten. Det finns dock ingen information om satsningen ska avslutas.

Förslag om obligatorisk förskola genomförs inte

I budget 2022 avsattes medel för ett förslag om ökat deltagande i förskolan. För femåringar genomfördes inte detta vilket gör att anslaget minskar med 48 miljoner kronor.

Stärkt rätt till assistans

I BP2022 bedömdes att rätten till personlig assistans behöver stärkas och att kontinuiteten ska öka. Förslagen innebär ett minskat åtagande för kommunerna och anslaget minskades med 196 miljoner kronor 2023 och ytterligare 196 miljoner kronor per år 2024–2026. Även 2027 minskas anslaget med ytterligare 196 miljoner kronor.

Gemensamt skolval – ingen förändring i regeringens tabeller

I BP 2022 minskades anslaget år 2024 med 86 miljoner kronor för att ett gemensamt skolvalssystem med förändrade urvalsgrunder skulle genomföras. I BP 2023 minskades anslaget med ytterligare 86 miljoner kronor 2025 och besparingen uppgår därmed till 172 miljoner kronor. Förslagen som ingick i propositionen Ett mer likvärdigt skolval (2021/22:158) antogs dock inte av regeringen. Trots detta ligger minskningen av anslaget fortfarande kvar eftersom ingen justering görs i BP 2025.

SKR anser att detta måste regleras!

Övriga ekonomiska regleringar

Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2025 föreslås en ökning av anslaget med 233 miljoner kronor för kommunerna.

Slopad avtrappning av det förhöjda grundavdraget

Regeringen föreslår i denna proposition att den avtrappning som görs vid högre inkomstnivåer inom ramen för jobbskatteavdraget, jobbskatteavdraget för äldre och det förhöjda grundavdraget tas bort, vilket innebär en minskning av kommunernas skatteintäkter. Anslaget ökas med 211 miljoner kronor 2025 och framåt.

Pensionsgruppen

I budget 2024 minskades anslaget 2026 med 1,8 miljarder kronor under rubriken Pensionsgruppen. I utgiftsområde 25 fanns då ingen förklaring till denna minskning. I årets budget justeras åldersgränserna vilket innebär att anslaget ökar med 5 miljoner kronor.

Ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget

Regeringen avser att föreslå att höja grundavdraget för dem med en förvärvsinkomst som överstiger 190 500 kr per år. Förstärkningen medför att det kommunala skatteunderlaget minskar, vilket innebär en minskning av kommunernas skatteintäkter. Anslaget till kommunerna ökas till följd av detta med 1,5 miljarder kronor från och med 2025.

Sänkt ersättningsnivå för expertskatt

Regeringen föreslår att ersättningsnivån för personer som ingår i kretsen som omfattas om regler om expertskatt (se Förslag till statens budget 2025, finansplan mm, kapitel 12.3) ska sänkas. Kommunerna kompenseras för detta med 19 miljoner kronor 2025 och ytterligare 19 miljoner kronor år 2026 och 20 miljoner kronor år 2027.

Höjd beloppsgräns vid avdrag för resor från och till arbetet

Regeringen avser att höja beloppsgränsen för reseavdrag. Det får som följd att kommunens skatteintäkter ökar och anslaget minskas med 371 miljoner kronor 2026 och framåt.

Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare

Regeringen föreslår ett antal förändringar i de skattemässiga villkoren för enskilda näringsidkare (se Förslag till statens budget 2025, finansplan mm, kapitel 12.14). För att kompensera förlorade skatteintäkter ökas anslaget med 64 miljoner kronor 2025. För 2026 och 2027 sker en avtrappning med 32 respektive 6 miljoner kronor vilket innebär att anslaget ökar med 26 miljoner kronor från 2027 och framåt.

Senarelagd åldersgränshöjning av förhöjt grundavdrag

Regeringen aviserade i budget 2024 att höjningen av åldersgränsen för förhöjt grundavdrag från 66 till 67 år senareläggs från 2026 till 2027. Detta minskar skatteunderlaget och därmed skatteintäkterna. Anslaget beräknas öka till följd av detta med 2,1 miljarder kronor för år 2026. I tabellen justeras detta för år 2027.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Förändringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning, regioner

I regeringens budgetproposition utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner återfinns tabell 2.8 på sid 27-29, där förändringar i anslaget för kommunalekonomisk utjämning jämförs med anvisat belopp i BP 2024 för samtliga år.

Nedanstående tabeller utgår, liksom tidigare års cirkulär om budgetpropositionen, från föreslagna ramar i BP 2024 för respektive år. I tabellerna redovisas endast förändringar som gjorts i BP 2025 jämfört med i de tidigare aviserade anslagsramarna.

I samband med vår skatteunderlagsprognos den 3 oktober kommer uppdateringsfiler till modellen Skatter och bidrag och prognosunderlag att finnas tillgängliga. Vi kommer också att uppdatera våra specifikationer över vissa statsbidrag så snart som möjligt.

Tabell 5. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till regioner

Miljoner kronor

År	2024	2025	2026	2027
Totalt enligt BP 2024 cirkulär 23:40	48 695	46 855	47 040	47 100
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Sjukhusfysiker (utg.omr. 9 avsnitt 3.5)			50	50
Vaccination avseende tuberkulos (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)		3	3	3
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		5	8	8
Reglering av ansvar för förtroendevaldas trygghet (se avsnitt 2.7.7)		1	1	1
Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen		6	6	6
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Stärkta skolbibliotek		0	1	1
Restpost			4	2
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtalet Sverige Danmark		131	131	131
Slopad avtrappning i jobbskatteavdrag		119	119	119
Ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget		858	858	858
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		11	22	32
Höjd beloppsgräns för resor till och från arbetet			-209	-209
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		36	18	14
Senarelagd åldersgränshöjning av förhöjt grundavdrag				-1 184
Pensionsgruppens överenskommelse, justerade åldersgränser			-5	-5
Totalt enligt detta cirkulär	48 695	48 025	48 048	49 926

Källa: Budgetpropositionen för 2025.

Tabell 6. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till regioner

Kronor per invånare

År	2024	2025	2026	2027
Totalt enligt BP 2024 cirkulär 23:40	4 612	4 427	4 434	4 430
Regleringar enligt finansieringsprincipen				
Sjukhusfysiker (utg.omr. 9 avsnitt 3.5)			5	5
Vaccination avseende tuberkulos (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)		0	0	0
Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll (utg.omr 9 avsnitt 6.5)		0	1	1
Reglering av ansvar för förtroendevaldas trygghet (se avsnitt 2.7.7)		0	0	0
Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen		1	1	1
Tidigare beslutade och förändringar av tidigare aviserade regleringar				
Stärkta skolbibliotek		0	0	0
Restpost			0	0
Övriga ekonomiska regleringar				
Skatteavtalet Sverige Danmark		12	12	12
Slopad avtrappning i jobbskatteavdrag		11	11	11
Ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget		81	81	81
Sänkt ersättningsnivå för expertskatt		1	2	3
Höjd beloppsgräns för resor till och från arbetet			-20	-20
Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare		3	2	1
Senarelagd åldersgränshöjning av förhöjt grundavdrag				-111
Pensionsgruppens överenskommelse, justerade åldersgränser			0	0
Totalt enligt detta cirkulär	4 612	4 538	4 529	4 414

Källa: Budgetpropositionen för 2025.

Regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen i BP 2025

Regeringen har inga beskrivningar av regleringarna enligt finansieringsprincipen eller förändringar av tidigare aviserade regleringar utan har endast hänvisningar till texter i olika utgiftsområden. Nedan har SKR försökt beskriva flertalet poster.

Sjukhusfysiker (utg.omr. 9 avsnitt 3.5)

Regeringen avsätter för 2026 och framåt 50 miljoner kronor för specialiseringstjänstgöring för legitimerade sjukhusfysiker.

Vaccination avseende tuberkulos (utg.omr. 9 avsnitt 4.6.4)

För att minska risken för förekomst av tuberkulos hos barn avsätts från och med 2025 3 miljoner kronor för vaccinering mot sjukdomen.

Åtgärder för att stärka samhällsvårdens innehåll (utg.omr. 9 avsnitt 6.5)

Regeringen avser att gå vidare med flera av förslagen i betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66). Anslaget förstärks med 5 miljoner kronor 2025 och med ytterligare 3 miljoner kronor 2026 och framåt.

Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen

Enligt fotnot under tabell 2.8 förekommer anslaget en ny lag utifrån betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen (SOU 2023:69). Anslaget ökas med 6 miljoner kronor från 2025.

Övriga ekonomiska regleringar

Skatteavtalet mellan Sverige och Danmark

I skatteavtalet mellan Sverige och Danmark om vissa skattefrågor regleras hur länderna ska kompensera varandra för minskade skatteintäkter till följd av att pendlare mellan länderna beskattas i arbetslandet och inte i bosättningslandet. För 2025 föreslås en ökning av anslaget med 131 miljoner kronor för regionerna.

Slopad avtrappning av det förhöjda grundavdraget

Regeringen föreslår i denna proposition att den avtrappning som görs vid högre inkomstnivåer inom ramen för jobbskatteavdraget, jobbskatteavdraget för äldre och det förhöjda grundavdraget tas bort, vilket innebär en minskning av regionernas skatteintäkter. Anslaget ökas med 119 miljoner kronor 2025 och framåt.

Pensionsgruppen

I budget 2024 minskades anslaget 2026 med 1 miljarder kronor under rubriken Pensionsgruppen. I utgiftsområde 25 fanns då ingen förklaring till denna minskning. I årets budget justeras åldersgränserna vilket innebär att anslaget minskar med 5 miljoner kronor.

Ytterligare förstärkning av det förhöjda grundavdraget

Regeringen avser att föreslå att höja grundavdraget för dem med en förvärvsinkomst som överstiger 190 500 kr per år. Förstärkningen medför att det kommunala skatteunderlaget minskar, vilket innebär en minskning av regionernas skatteintäkter. Anslaget till regionerna ökas till följd av detta med 858 miljoner kronor från och med 2025.

Sänkt ersättningsnivå för expertskatt

Regeringen föreslår att ersättningsnivån för personer som ingår i kretsen som omfattas om regler om expertskatt (se Förslag till statens budget 2025, finansplan mm, kapitel 12.3) ska sänkas. Regionerna kompenseras för detta med 11 miljoner kronor 2025 och ytterligare 11 miljoner kronor år 2026 och 10 miljoner kronor 2027.

Höjd beloppsgräns vid avdrag för resor från och till arbetet

Regeringen avser att höja beloppsgränsen för reseavdrag. Det får som följd att regionens skatteintäkter ökar och anslaget minskas med 209 miljoner kronor 2026 och framåt.

Förbättrade skattemässiga villkor för enskilda näringsidkare

Regeringen föreslår ett antal förändringar i de skattemässiga villkoren för enskilda näringsidkare (se Förslag till statens budget 2025, finansplan mm, kapitel 12.14). För att kompensera förlorade skatteintäkter ökas anslaget med 36 miljoner kronor 2025. För 2026 och 2027 sker en avtrappning med 18 respektive 4 miljoner kronor vilket innebär att anslaget ökar med 14 miljoner kronor från 2027 och framåt.

Senarelagd åldersgränshöjning av förhöjt grundavdrag

Regeringen aviserade i budget 2024 att höjningen av åldersgränsen för förhöjt grundavdrag från 66 till 67 år senareläggs från 2026 till 2027. Detta minskar skatteunderlaget och därmed skatteintäkterna. Anslaget beräknas öka till följd av detta med 1,2 miljarder kronor för år 2026. I tabellen justeras detta för år 2027.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Åsa Högberg, tfn 08-452 73 63, Avdelningen för ekonomi och styrning

Effektivitetsdelegation för regioner och försöksverksamhet

Effektivitetsdelegationen

Regeringen avser att avsätta 250 miljoner kronor per år 2025–2030 för Delegationen för en effektiv hälso- och sjukvård. Det är bidrag som regionerna får söka för åtgärder i syfte att stärka effektiviteten i enskilda regioner eller regioner i samverkan. Delegationen föreslås placeras i Kammarkollegiet.

SKR anser att generella bidrag är att föredra eftersom regionerna då kan använda medlen till omstrukturerings- och effektiviseringsåtgärder utan att det kräver en mellanhand som innebär ökad administration för både staten och regionerna. Men om delegationen ändå ska tillsättas är det positivt att den ska arbeta under flera år så att åtgärderna kan följas upp när de förväntas ha fått effekt.

Frågor om Effektivitetsdelegationen kan ställas till Per Sedigh, tfn 08-452 77 43, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Försöksverksamhet och åtgärder för stärkt effektivitet

Regeringen avser att undersöka förutsättningarna för en ökad användning av försöksverksamhet på statlig, regional och kommunal nivå. Regeringen bedömer att försöksverksamhet kan leda till ökad effektivitet i offentlig sektor, exempelvis genom att kommuner och regioner prövar nya arbetssätt i mindre skala för att därefter utvärdera resultaten och implementera lyckade arbetssätt.

Regeringen avser vidare att verka för att minska de administrativa bördorna i kommunsektorn genom att fortsatt arbeta för att minska antalet riktade statsbidrag. En statsbidragsportal ska inrättas för att underlätta kommuners och regioners hantering av statsbidrag och minska de administrativa kostnader som denna medför. Stöd ska också ges till små kommuner som avser att stärka sin kapacitet genom samverkan.

Sammantaget förslås att 8 miljoner kronor avsätts 2025, 6,5 miljoner kronor 2026 och 0,5 miljoner kronor 2027 och ett nytt anslag upprättas inom utgiftsområde 25.

SKR delar regeringens bedömning och ser positivt på att arbetet kommer igång.

Frågor om försöksverksamhet och åtgärder för stärkt effektivitet kan ställas till Björn Kullander, tfn 08-452 78 27, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Hälso- och sjukvård

Bidrag till psykiatri

Regeringen föreslår drygt 3,6 miljarder kronor till psykiatriområdet 2025. För 2026 och 2027 beräknas drygt 3,8 miljarder kronor respektive 2,2 miljarder kronor. Insatserna ska enligt förslaget bestå i huvudsak av uppdrag till myndigheter och bidrag till det civila samhällets organisationer, men också en överenskommelse mellan staten och SKR inom området psykisk hälsa och suicidprevention med fokus på bland annat folkhälsa. Överenskommelsen väntas även inkludera insatser inom området ANDTS, skadligt bruk/beroende/samsjuklighet. Regeringen uttrycker att den avser gå vidare med ett lagstiftningsarbete med en genomgripande reform av beroendevården framöver.

Anslaget ökas med 470 miljoner kronor 2025 och ytterligare 380 miljoner kronor (dvs. 850 miljoner kronor) 2026 och 2027 för att förstärka den pågående satsningen för att öka tillgängligheten och korta värdköerna till barn- och ungdomspsykiatri.

Regeringen föreslår vidare 400 miljoner kronor 2025 till en satsning på ett samlat och stärkt suicidpreventivt arbete i syfte att bland annat förbättra det akuta omhändertagande vid suicidalitet och stärka och utveckla det

förebyggande arbetet hos berörda sektorer och aktörer. Satsningen föreslås fortsätta under 2026 och 2027.

Regeringen föreslår också en satsning för att stärka primärvårdens och första linjens arbete med psykisk ohälsa i syfte att skapa förutsättningar för att primärvårdsnivån ska vara första ingången vid psykisk ohälsa. Regeringen föreslår därför att 500 miljoner kronor avsätts för 2025 och 400 miljoner kronor 2026 och 2027.

SKR välkomnar regeringens kraftfulla satsningar inom området. Kommuner och regioner tillsammans med övriga aktörer i samhället har stora utmaningar när det gäller den psykiska hälsan, inte minst gäller det barn och unga. SKR har och kommer att ha en fortsatt viktig roll att stödja huvudmännen i utvecklingen av området och välkomnar att regeringen i budgetpropositionen är positiv till att teckna en ny överenskommelse mellan staten och SKR inom området psykisk hälsa och suicidprevention för 2025.

Frågor om psykisk hälsa och psykiatri besvaras av Mikael Malm, tfn 08-452 78 31, Avdelningen för vård och omsorg. Frågor om ANDTS Skadligt bruk/beroende och samsjuklighet besvaras av Zophia Mellgren tfn 08-452 79 53, Avdelningen för vård och omsorg.

Civilt försvar inom hälso- och sjukvården

Sedan tidigare har regeringen samlat området civilt försvar inom hälso- och sjukvården i ett anslag som omfattar insatser för att stärka robustheten i hälso- och sjukvården, kunna hantera situationer med höjd beredskap samt ytterst krig. Anslaget föreslås öka med 30 miljoner kronor 2025 genom en omflyttning av medel från andra anslag, och föreslås därmed uppgå till 1,7 miljarder kronor 2025. För 2026 och 2027 beräknas anslaget vara oförändrat.

SKR konstaterar att hälso- och sjukvården har behov av uppbyggnad av det civila försvaret. Kostnaderna för detta är stora. Kostnaderna för en ökad robusthet i hälso- och sjukvården, sjukvårdsberedskap, pandemiberedskap och möjligheten att hantera många skadade är högre än det av regeringen aviserade beloppet. SKR anser därtill att den nya hanteringen med förordning och ansökning av statsbidrag från Socialstyrelsen istället för överenskommelse för regionernas del har lett till mer administration och riskerar att skapa ryckighet och brist på långsiktiga planeringsförutsättningar i regionernas arbete.

Frågor om försörjningsberedskap sjukvårdsprodukter besvaras av Ulrika Vestin tfn 08-452 75 64, försörjningsberedskap läkemedel av Sofia Medin tfn 08-452 79 40 samt Susanna Eklund 08-452 75 23 Avdelningen för vård och omsorg.

Tillgänglighet till vård

Anslaget till att stärka tillgängligheten och öka vårdkapaciteten ökas med 1 miljard kronor. Det nationella åtagandet för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning behöver stärkas, vårdkapaciteten behöver öka och värdköerna kortas. Anslaget avser utgifter för prestationsbundna statsbidrag till regionerna för att kontinuerligt arbeta för att förbättra tillgängligheten i hälso- och sjukvården genom att korta värdköer och väntetider samt öka vårdens kapacitet och antalet disponibla värdplatser. Anslaget avser också bidrag till SKR och till myndigheter för att stödja och följa upp regionernas arbete.

En välfungerande nationell digital infrastruktur centralt krävs enligt regeringen för att skapa goda förutsättningar för vårdens medarbetare. För inrättandet av en nationell värdförmedling föreslår regeringen 250 miljoner kronor 2025.

SKR välkomnar regeringens satsningar att öka tillgängligheten till värd. SKR ser dock inte att en Nationell värdförmedling kommer att lösa väntetiderna. En fortsatt utveckling av en nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvården behöver bör ske utifrån gemensam målbild och färdplan mellan regioner, kommuner och stat samt utgå från befintlig infrastruktur som bekostats av huvudmännen.

Frågor om texten besvaras av Annika Brodin-Blomberg, tfn 08-452 74 36, Avdelningen för värd och omsorg.

Satsning på precisionshälsa

Regeringen föreslår att 50 miljoner kronor avsätts till precisionshälsa för 2025. Från 2026 beräknas 100 miljoner kronor per år avsättas för ändamålet. Syftet är att säkerställa en jämlik implementering av precisionshälsa i landet. Precisionshälsa handlar om att genom skraddarsydd prevention, diagnos, behandling och uppföljning skapa nya möjligheter för hälso- och sjukvården att ge varje patient bästa möjliga värdgivet dennes individuella förutsättningar.

För att skapa långsiktighet i arbetet och för att aktörer på området ska våga göra nödvändiga investeringar föreslås ett beställningsbemyndigande om ekonomiska åtaganden fram till 2030.

SKR är positiv till satsningen som möjliggör utveckling av detta område.

Frågor om satsningen på precisionshälsa kan ställas till Erik Svanfeldt, tfn 08-452 75 78, Avdelningen för värd och omsorg.

Nära vård

Regeringen avsätter 3 miljarder kronor för 2025 för att stödja utvecklingen till en nära och tillgänglig vård med fokus på primärvård. Medlen riktas till både regioner och kommuner. Regeringen avsätter också 300 miljoner kronor för att stärka primärvård i landsbygd, och avsätter ytterligare 544 miljoner kronor för 2025 för att stärka en utbyggd primärvård.

Regeringen avsätter också 100 miljoner kronor extra för insatser inom barn- och ungdomshälsovården, med hänvisning till aviserade medel i Budgetpropositionen för 2023.

Anslagen för utvecklingen av nära vård ligger i linje med aviseringar i förra årets budget. Politikens inriktning trycker på samverkan i hela hälso- och sjukvårdssystemet, och en ökad andel av medlen riktas till primärvården. Nära vård med primärvården som nav, är riktningen för svensk hälso- och sjukvård.

Frågor om texten besvaras av Helena Henningson, tfn 08-452 79 35, Avdelningen för vård och omsorg.

Vaccination mot covid-19

Under 2025 och 2026 bedömer regeringen att vaccinationerna mot covid-19 kommer att fortsätta i Sverige, framför allt på grund av behovet av påfyllnadsdoser för riskgrupper. Sedan vaccinationerna mot covid-19 startade i Sverige har staten tecknat avtal om vaccin för att säkra tillgången till vaccindoser. Avtalen gäller till och med 2026. Statens avsättning till detta ändamål kan antas minska 2025 och minska kraftigt 2026.

SKR anser att det behöver förtydligas hur statens tillgängliggörande av vaccindoser planeras för 2025 och 2026. Regionerna behöver tydliga planeringsförutsättningar för när de förväntas börja upphandla vaccin. Dialog har inletts med Regeringskansliet.

Frågor om vaccination mot covid-19 kan ställas till Susanna Eklund, tfn 08-452 75 23, Avdelningen för vård och omsorg.

Tandvård

Regeringen föreslår att 3,4 miljarder kronor avsätts från 2026 för att tandvårdens högkostnadsskydd ska förstärkas och mer efterlikna det som finns i övrig vård. Den första etappen kommer att omfatta personer som är 67 år eller äldre och införs 1 januari 2026.

Ett förstärkt högkostnadsskydd innebär lägre tandvårdskostnader för patienterna. Målsättningen, i denna första etapp som prioriterar äldre, är förbättrad munhälsa som möjliggör att patienter i högre grad ska kunna besöka tandvården efter behov.

För att skapa resurser och kapacitet för en sådan reform kommer åldersgränsen för dubbelt allmänt tandvårdsbidrag att ändras i enlighet med riktåldern för pension.

Regeringen avser även att öka kontrollen över tandvårdssektorn och avsätter för 2025 14 miljoner kronor. Villkoren för att bedriva privat tandvård ska förstärkas genom utökad ledningsprövning samt stärkta kontroller vid ansökan om och utbetalning av statligt tandvårdsstöd. Regeringen beräknar att avsätta 60,5 miljoner kronor för ändamålet 2026.

SKR är positivt till den ökade kontrollen av tandvårdssektorn. Utredningen om förstärkt högkostnadsskydd lämnas 31 oktober 2024.

Frågor om tandvård besvaras av Gunnel Håkansson, tfn 08-452 71 23, Avdelningen för vård och omsorg.

Läkemedel

I propositionen anges beloppet, 41,1 miljarder kronor för år 2025. Exakt belopp kommer att fastställas i överenskommelsen om läkemedelsförmånerna mm. för 2025. Den beräknas vara klar tidigast i december.

Till skillnad från tidigare år synes detta vara en realistisk bedömning av läkemedelsbidraget.

Regeringen avser att tillsätta en utredning som bland annat ska lämna förslag för att inordna läkemedelsbidraget i det generella statsbidraget till kommuner och regioner. Det finns ännu ingen tidsplan för detta.

Frågor om bidraget för läkemedelsförmånerna mm. besvaras av Jonas Eriksson, tfn 08-452 78 79, Avdelningen för ekonomi och styrning.

Specialisttjänstgöring för legitimerade sjukhusfysiker

Från och med 2026 avsätter regeringen 50 miljoner kronor per år för specialiseringstjänstgöring för legitimerade sjukhusfysiker, medlen tillförs anslaget för kommunalekonomisk utjämning.

Frågor om Högre utbildning kan ställas till Anna Aspeheim, tfn 08-452 73 48, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Ersättning för klinisk utbildning och forskning

Regeringen föreslår en höjning av ersättningen för klinisk utbildning och forskning med 72 miljoner kronor från och med 2027, till följd av ökningen av studenter inom läkarutbildningen i samband med att utbildningen förlängts. Av samma skäl beräknas berörda lärosätens takbelopp att öka 2027.

Frågor om Högre utbildning kan ställas till Anna Aspeheim, tfn 08-452 73 48, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Barn och utbildning

Frågor om avsnittet Barn och utbildning besvaras av Jessica Svedlund tfn 08-452 72 45, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Förskola och skola

Totalt föreslås 2,8 miljarder kronor till skolan i budgetpropositionen för 2025. Pengarna ska bland annat gå till åtgärder för ökad trygghet, studiero och högre kvalitet i förskolan. I budgeten avsätts också medel till bland annat fortbildning av lärare och förskollärare och fler böcker i skolan.

10-årig grundskola

Regeringen avser att göra grundskolan tioårig från och med hösten 2028. Regeringen beräknar medel till kommunerna för ökade kostnader med cirka 194 miljoner kronor för 2028 och cirka 389 miljoner kronor från och med 2029.

SKR välkomnar i sin helhet förslaget att grundskolan blir tioårig. SKR vill dock betona vikten av att förskolepedagogiken får en framträdande roll i nya årskurs 1. Förändringen medför nya behörigheter som påverkar personal som idag arbetar i förskoleklass och fritidshem. Medel tillfaller kommunerna först 2028 och för att implementera reformen krävs insatser redan nu. I förslaget framgår inte vilka kostnader som kommunerna anses få i och med reformen, men tidigare har det handlat om kostnader för skolskjuts och särskilt stöd.

Statsbidrag och riktade medel till Skolverket

Nedanstående insatser avser riktade statsbidrag som huvudmännen kan söka. Medel för vissa insatser tillförs även Statens skolverk. Medlen till Skolverket används i stor utsträckning till utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet, men även till den administrativa hanteringen av de riktade statsbidragen.

Förstärkning av kunskapsbidraget

Regeringen föreslår en förstärkning av kunskapsbidraget med 700 miljoner kronor till drygt 8,2 miljarder kronor 2025. Kunskapsbidraget uppgick 2024 till 7,5 miljarder kronor. Bidraget fördelas efter socioekonomisk viktning och kan enligt regeringen användas för att till exempel rekrytera personal.

Kunskapsbidraget är ett av de riktade statsbidrag som SKR:s medlemmar anser vara relativt välfungerande och effektivt. En förstärkning av bidraget är därför positiv, särskilt med tanke på demografiska och ekonomiska utmaningar. SKR noterar att ökningen endast gäller för 2025. För 2026 och framåt återgår nivån till dagens nivå.

Stärkt statsbidrag för höjd kvalitet i förskolan

Regeringen föreslår en förstärkning av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan om 900 miljoner kronor 2025. Under 2024 var det sammanlagda bidraget knappt 2,9 miljarder kronor. Totalt uppgår statsbidraget till knappt 3 miljarder 2025 och minskar med 300 miljoner 2026. Bidraget syftar till att minska barngruppernas storlek och rekrytera personal.

Även detta statsbidrag anses välfungerande av SKR:s medlemmar och en höjning är positiv, särskilt med tanke på att barnkullarna minskar stort i många kommuner. Delar av bidraget skulle egentligen avslutas 2025, men förstärks istället med 100 miljoner. Värt att notera är att statsbidraget för maxtaxa minskas med 500 miljoner på grund av höjt inkomsttak. Det betyder att regeringen förväntar sig att avgifterna ökar med motsvarande summa.

Förstärkning av statsbidraget för fortbildning av lärare och förskollärare

Regeringen aviserar en ökning med 200 miljoner kronor av statsbidraget för fortbildning av lärare och förskollärare från och med 2026. Bidraget för 2025 är 813 miljoner kronor.

Under 2025 sker ingen förändring av statsbidraget. I budgetpropositionen 2024 fanns aviserade sänkningar från och med 2026. I och med detta förslag blir sänkningarna inte så stora. SKR är positiva till att fortbildningsinsatserna får ökad långsiktighet.

Utveckling och ikraftträdande av det nationella professionsprogrammet

Regeringen föreslår att Skolverket får ökade anslag för införandet av det nationella professionsprogrammet. För 2024 avsattes 156 miljoner kronor, för 2025 170 miljoner kronor, för 2026 230 miljoner kronor och för 2027 250 miljoner kronor.

Vilka insatser som ska bekostas av anslaget ska avgöras framöver. Det är viktigt att de kostnader som uppstår såväl hos kommunerna som hos lärosätena kan ingå. Kompetensutvecklingsinsatser inom professionsprogrammet kan även bekostas med andra fortbildningsinsatser.

Fortbildning om metoder för grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring

Insatsen syftar till att förskolelärare samt lärare i förskoleklass och årskurs 1-6 får ämnesdidaktisk fortbildning. Regeringen föreslår att 17 miljoner kronor avsätts för satsningen 2025, och beräknar 50 miljoner för 2026 och 65 miljoner från 2027 till 2030.

Det är otydligt i propositionen hur stor förstärkningen är, då det är svårt att jämföra med tidigare avsatta medel. SKR:s tolkning är att denna förstärkning handlar om att statsbidraget för läslyftet samt för specialpedagogik ersätts av detta.

Utökning av statsbidrag för läroböcker och lärarhandledningar

Regeringen föreslår en förstärkning av statsbidraget till totalt 755 miljoner kronor för 2025. För 2024 uppgick bidraget till drygt 650 miljoner kronor.

Statsbidraget ses av SKR:s medlemmar som problematiskt och administrationen är omfattande gällande ansökan och redovisning. SKR hade önskat att statsbidraget för fack- och skönlitteratur slogs samman med bidraget för läromedel. Skolverket har fått i uppdrag att ta fram stödmaterial om val och användning av lärverktyg i undervisningen. Uppdraget ska redovisas i januari 2025.

Ökad satsning på akutskolor

Regeringen föreslår att statsbidraget för personalkostnader i akutskola i grundskolan ska förstärkas med 100 miljoner kronor från 2025 till 2027. Detta innebär en dubbling av satsningen som därmed kommer att omfatta 200 miljoner kronor årligen.

Det är viktigt att denna insats blir en del i skolans hela arbete med trygghet och studiero för alla elever. Personalförstärkande statsbidrag skapar problematik för långsiktighet, särskilt när det förutsätter lokala organisatoriska lösningar.

Stärkt statsbidrag för personalförstärkning

De befintliga statsbidragen för lärarassistenter, personalförstärkning av speciallärare och speciallärare i särskilda undervisningsgrupper och personalförstärkning av elevhälsa föreslås gradvis samlas i ett nytt statsbidrag. Regeringen föreslår att det sammanslagna statsbidraget förstärks med 850 miljoner kronor 2025 och 700 miljoner kronor 2026.

Det finns en särskild problematik för statsbidrag som rör personalförstärkning, då kortsiktig finansiering av personal kan medföra stora kostnader för kommunerna om statsbidraget upphör eller ändras. Det är dock positivt att statsbidragen slås samman. Det medför ökad flexibilitet samt minskad administration.

Försöksverksamhet med intensivträning i svenska

Regeringen avser att under tre år införa en ny försöksverksamhet med språkstärkande insatser för elever som behöver intensivträning i svenska språket. För 2025 föreslår regeringen en satsning på 100 miljoner kronor för försöksverksamheten och satsningen är aviserad till 2027.

SKR är positiva till att nya insatser prövas genom försöksverksamhet.

Särskild språksatsning på fritidshem

Regeringen föreslår att 9 miljoner kronor avsätts 2025 för att genomföra insatser för att stärka fritidshemmets arbete med läsning och höja elevers kunskaper i det svenska språket, med särskilt fokus på elever med utländsk bakgrund. För 2026 och 2027 avsätts 12 miljoner kronor.

Det är oklart hur medlen ska användas.

Arbetsmarknad

Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag tillförs 79 miljoner kronor 2025 för stärkt stöd till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, och ökning med 158 respektive 238 miljoner kronor 2026 och 2027.

SKR ser att myndighetens arbete för personer längre från arbete, inte minst de med ekonomiskt bistånd, är eftersatt och behöver öka betydligt mer än vad detta förslag ger.

Arbetsförmedlingen får ökat förvaltningsanslag om 32 miljoner kronor 2025 för att öka informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner gällande sökande som anvisats vuxenutbildning.

SKR ser positivt på att informationsutbyte prioriteras. Regeringen behöver säkerställa att det finns digitala förutsättningar för myndigheter och kommuner att dela digital information som stödjer en reell samverkan, samplanering och uppföljning med transparens gentemot individen, kommunen och Arbetsförmedlingen i realtid.

Intensivåret inom etableringsprogrammet avskaffas mot bakgrund av lågt deltagarantal vilket beskrivs som en förenkling av det arbetsmarknadspolitiska insatsutbudet. Arbetsförmedlingen behöver förbättra genomförandet av etableringsprogrammet i stort, bland annat genom att ta tillvara intensivårserfarenheterna.

SKR ser behov av en tydlig ambitionshöjning i Arbetsförmedlingens arbete inom etableringsprogrammet, bland annat i linje med utredningsförslagen i Etablering för fler - jämställda möjligheter till integration (SOU 2023:24).

Regeringen avskaffar handledarstödet i introduktionsjobben för att förenkla insatsfloran. Budgeten för detta var planerad med 23 miljoner kronor årligen 2025–2027.

SKR bedömer att detta medför svårigheter för arbetsgivare att anordna introduktionsjobb och att de som anställs får ett bra stöd under anställningen.

Frågor om texten besvaras av Oscar Svensson tfn 08-452 77 53, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Gymnasieskola, yrkesutbildning och vuxenutbildning

Regionalt yrkesvux

Regeringen föreslår en satsning på fler platser på regionalt yrkesvux motsvarande 594 miljoner kronor 2025. Med beräknade ökade kostnader för studiemedel uppgår förslaget till cirka 900 miljoner kronor totalt. Regeringen föreslår att bidragsramen för statsbidraget för regionalt yrkesvux ska vara tvåårig i stället för ettårig som idag.

SKR ser positivt på regeringens engagemang i yrkesvux, det är avgörande för en god kompetensförsörjning. Samtidigt vet vi att kommunerna har utmaningar att nyttja statsbidraget fullt ut bland annat på grund av kortsiktiga planeringsförutsättningar och statsbidragssatsningar som lanseras halvårsvis. Förslag om tvåårig bidragsram är ett steg i rätt riktning. Dock ser SKR att fler åtgärder behöver vidtas utifrån förslagen i betänkandet Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16).

Frågor om texten besvaras av Tobias Fannkvist tfn 08-452 74 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Lärlingsutbildning

I syfte att få fler arbetsplatser att ta emot lärlingar föreslår regeringen en höjning av bidraget till handledare inom lärlingsutbildningen i komvux, lärlingsvux. Bidraget höjs från 3 500 kronor till 7 000 kronor per år. Regeringen avser även att göra justeringar så att bidraget framöver lämnas per elev och år, vilket i praktiken kommer att innebära högre ersättning för handledare.

Frågor om texten besvaras av Tobias Fannkvist tfn 08-452 74 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Språkträning i välfärden

Regeringen föreslår att satsningen på språkträning för vård- och omsorgspersonal förlängs till och med 2026. Regeringen avsätter 40 miljoner kronor för 2025 och samma belopp för 2026.

SKR ser positivt på detta, Äldreomsorgslyftet är en satsning som har haft god effekt.

Frågor om texten besvaras av Tobias Fannkvist tfn 08-452 74 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Mottagande av asylsökande och nyanlända

Regeringen aviserar att schablonersättningen för insatser till nyanlända med uppehållstillstånd inte kommer att indexeras de kommande åren. Schablonersättningen för nyanlända regleras i 11 § förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar.

Regeringen aviserar en höjning av schablonersättningarna till kommuner för asylsökande barns skolgång och förskola från och med januari 2025. Det omfattar även barn med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet som inte är folkbokförda. Schablonersättningen regleras i 4 § förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl, men det framgår inte av budgetpropositionen hur regelverket ska ändras eller nya nivåer för ersättningarna.

Det är positivt att regeringen hörsammat behov att ersättningen för förskola och skola höjs. SKR har även påtalat att den bör automatiseras för att minska resurskrävande administration. Regeringen lämnar i budgetpropositionen inte besked om andra statliga ersättningar till kommuner och regioner för asylmottagandet som SKR påtalat behovet av.

Frågor om texten besvaras av Karin Perols, tfn 08-452 76 82, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Ekonomiskt bistånd

Det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag förlängs till och med 30 juni 2025 och trappas ned till 25 procent.

SKR har i sitt remissvar framfört att en förlängning av det tillfälliga tillägget är positivt men motsatt sig en nedtrappning. Vidare menar SKR att det saknas en analys av nedtrappningens effekter för enskilda och kommuner samt att regeringen bör göra en översyn av bostadsbidraget, med syfte att genomföra en generell höjning och att det krävs mer långsiktiga lösningar.

Regeringen ger inga tydliga besked om aktivitetskrav för att motverka långvarigt bidragsberoende i budgeten. Regeringen konstaterar att i promemorian Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (S 2022:E) lämnas förslag om införande av ett tydligt och anpassat aktivitetskrav, där samhällsnyttiga insatser kan ingå, för vuxna män och kvinnor som har försörjningsstöd, och att den bereds i Regeringskansliet.

SKR ser att aktivitetskravsreformen har stor inverkan på kommunernas arbete med ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Utredningen överlämnades i april 2024 och regeringen behöver komma med besked och öppna upp för en dialog om genomförande. Kommunerna behöver snarast få en tidsplan för genomförandet för att kunna förbereda sig för reformen.

Frågor om texten besvaras av Ulrica Runemar tfn 08-452 73 17, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Äldreomsorg

Fast omsorgskontakt i särskilt boende

Regeringen avser att införa fast omsorgskontakt för personer som bor i särskilt boende för äldre. Den fasta omsorgskontaktens uppdrag föreslås vara detsamma som fast omsorgskontakt för personer med hemtjänst, den fasta omsorgskontakten ska vara undersköterska med skyddad yrkestitel. Förändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Regeringen avsätter i anslaget för kommunalekonomisk utjämning 244 miljoner kronor 2026 och 487 miljoner kronor för 2027 och framåt.

SKR kan inte bedöma om beloppet är rimligt eftersom inga konsekvensanalyser och beräkningar har presenterats.

Frågor om texten besvaras av Helena Henningson tfn 08-452 79 35, Avdelningen för vård och omsorg.

Stärkt stöd till anhöriga

Regeringen avser att stärka stödet till anhöriga, både vad gäller socialtjänst och hälso- och sjukvård, för både vuxna och barn som anhöriga. Regeringen föreslår därför att en anhörigkontakt inrättas och att en portal för anhöriglinjer tas fram. Regeringen avsätter i anslaget för kommunalekonomisk utjämning 150 miljoner kronor för 2026, och 300 miljoner kronor för 2027 och framåt.

Utredningen har ännu inte remitterats och SKR har därmed inte tagit ställning till förslagen och beräkningarna.

Frågor om texten besvaras av Helena Henningson tfn 08-452 79 35, Avdelningen för vård och omsorg.

Satsning för att stärka kunskapsstyrningen för äldreomsorgen

Det finns behov av att stödja det verksamhetsnära arbetet genom att stärka länken mellan den nationella, regionala respektive lokala nivån för utvecklingen av en evidensbaserad praktik och bästa tillgängliga kunskap. Regeringen föreslår 100 miljoner kronor årligen för åren 2025-2027 för att stärka kunskapsstyrningen i äldreomsorgen. De regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) nämns i det sammanhanget.

SKR anser att en satsning på de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) är ett effektivt sätt att stötta kommunerna att arbeta kunskapsbaserat utifrån lokala och regionala förutsättningar.

Frågor om Kunskapsstyrning kan ställas till Mari Forslund, tfn 08-452 75 65, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Välfärdsteknik

Regeringen avser att under 2025 fortsätta stödja kommunernas utveckling av digitala arbetssätt och införande av välfärdsteknik inom äldreomsorgen och avsätter 20 miljoner kronor till SKR för arbetet inom Kompetenscenter Välfärdsteknik.

Regeringen har tidigare annonserat denna satsning, som även förväntas fortgå under 2026.

Frågor om texten besvaras av Eva Sahlén tfn 08-452 74 42, Avdelningen för vård och omsorg.

Investeringsstödet till äldreboenden avslutas 2026

Investeringsstödet för ny- och ombyggnad av särskilda boenden föreslås fasas ut och upphöra 2026.

Frågor om texten besvaras av Helena Henningson tfn 08-452 79 35, Avdelningen för vård och omsorg.

Funktionshinderomsorg

Personlig assistans

Timschablonen för assistansersättning föreslås räknas upp med 3 procent för 2025. Assistansersättningen blir därmed 342,58 kronor från 1 januari 2025, vilket är en ökning med 9,98 kronor. En indexering av schablonbeloppet föreslås införas kommande år (2026).

Föräldraavdraget inom assistansen föreslås halveras. För 2025 är kostnaden för staten 95 miljoner kronor och därefter 190 miljoner kronor per år.

SKR är positiva till denna ökning av schablonbeloppet då uppräknningen tidigare år varit begränsad. Fortfarande är ökningen inte i paritet med tidigare löneökningar. SKR är positiva till en indexering av schablonbeloppet. Det leder till en större förutsägbarhet för både kommuner, privata utförare och assistansberättigade. Detta är frågor som SKR drivit på under många år.

Föräldraavdraget infördes 1 januari 2023, med syfte att fler barn skulle kunna få personlig assistans. Så blev inte fallet och det beror troligen på otydlig lagstiftning och tolkningen från Försäkringskassan. Kommunerna har gjort olika när det gäller bedömningen av föräldraavdraget, vissa har gjort som förarbetena menade och andra har följt Försäkringskassans tolkning. Förhoppningsvis blir det nu tydligt och lika för alla i landet.

Frågor om texten besvaras av Ulrika Lifvakt tfn 08-452 74 54, Avdelningen för Socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad

Nationellt kompetenscentrum för intellektuell funktionsnedsättning och autism

Socialstyrelsen får i uppdrag att starta ett nationellt kompetenscentrum kring intellektuell funktionsnedsättning och autism. Detta ska företrädesvis rikta in sig på LSS-boenden. Regeringen planerar att från och med 2025 avsätta 7 miljoner kronor årligen till Socialstyrelsen för ändamålet

SKR anser att det är bra att satsningar görs på funktionshinderområdet, det har vi efterfrågat under många år.

Frågor om texten besvaras av Anna Thomsson tfn 08-452 75 82, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Socialtjänst

Åtgärder för att stärka samhällsvården

Regeringen avser att gå vidare med flera av förslagen i betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66) och föreslår därför att 221 miljoner kronor avsätts för ändamålet 2025 och beräknar att 428 miljoner kronor avsätts för 2026 och 425 miljoner kronor för 2027. Därefter beräknar regeringen att 412,5 miljoner kronor avsätts årligen. Medlen kommer att fördelas mellan kommuner och regioner, Inspektionen för vård och omsorg, Socialstyrelsen, Sveriges Domstolar, Statens institutionsstyrelse och Statens skolverk.

SKR är positivt till att regeringen nu aviserar att gå vidare med förslag från utredningen. SKR uppfattar att 175 miljoner kronor utgör en höjning av de generella statsbidragen för kommunerna i enlighet med en reglering enligt finansieringsprincipen 2025, och 351 miljoner kronor årligen därefter. Då det inte framgår vad medlen mer konkret avser att finansiera kan det inte kommenteras ytterligare i dagsläget.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Satsningarna på socialtjänsternas familjerätter bidrar till att stärka skyddet för utsatta barn

Regeringen anser att det finns behov av långsiktigt kunskapshöjande insatser för yrkesverksamma inom socialtjänsten i frågor och ärenden som rör vårdnad, boende och umgänge och föreslår satsningar på att förstärka landets familjerätter samt på att förstärka den våldsförebyggande familjerådgivningen. Regeringen föreslår därför att 50 miljoner kronor avsätts för ändamålen för 2025 och beräknar att avsätta 50 miljoner kronor årligen till och med 2028.

Det framgår ej av propositionen om medlen riktas till kommunerna och/eller till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd och Socialstyrelsen.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Subvention av kommunala avgifter vid placering på SiS samt andra placeringsformer

Regeringen föreslår, som tidigare aviserats, att den tidigare subventionen på 484 miljoner kronor för år 2025 omvandlas till en placeringsneutral subvention, som omfattar alla placeringar (både enligt LVU och SoL) inom den sociala barn- och ungdomsvården. Regeringen föreslår också att den tidigare aviserade nivån på 484 miljoner kronor minskar till 400 miljoner kronor. Subventionen upphör efter år 2026.

SKR noterar att subventionen minskar med 84 miljoner kronor för 2025 och 2026. Det nuvarande läget bland landets socialtjänster innebär ett hårt tryck och ett starkt fokus på kriminella ungdomar vilket ofta innebär placeringar med höga kostnader. SKR bedömer därför förslaget som ogynnsamt.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Förstärkt och förlängd satsning på skolsociala team

Regeringen föreslår att satsningen på skolsociala team, där skolan och socialtjänsten samverkar, förlängs och förstärks i syfte att öka elevers närvaro i skolan och förebygga utanförskap och kriminalitet. Regeringen avsätter totalt 300 miljoner kronor för satsningen på skolsociala team under 2025, vilket är en ökning med 50 miljoner kronor. Halva summan går till socialtjänsten och den andra halvan till skolhuvudmännen. Satsningen förlängs till och med 2027.

SKR ser positivt på ökad samverkan mellan skola och socialtjänst. När statsbidraget delas upp på detta sätt måste dock respektive statsbidragsförordning vara samordnad när det gäller ansvarsfördelning och villkor så att medlen används på ett så effektivt sätt som möjligt.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69 och Jessica Svedlund tfn 08-452 72 45, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Socialtjänsten ska få fler verktyg i sitt arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn – Informationsdelning m.m.

Regeringen avser att ge socialtjänsten fler verktyg för att förebygga brott och stärka skyddet för utsatta barn genom att exempelvis utöka möjligheten till informationsdelning mellan socialtjänster i brottsförebyggande syfte. Regeringen avsätter i anslaget för kommunalekonomisk utjämning 31 miljoner kronor för genomförandet av förslagen under 2025 och beräknar att 62 miljoner kronor därefter avsätts årligen.

SKR har i sitt yttrande över promemorian avstyrkt utredningens bedömning av de ekonomiska konsekvenserna eftersom endast en mindre del av förslagen kostnadsberäknats och föreslås finansieras. SKR kan inte kommentera beloppet ytterligare förrän regeringen presenterar vad finansieringen är tänkt att avse.

Regeringen föreslår också att kommuner och regioner genom det generella anslaget tillförs 20 miljoner kronor årligen 2025–2027 för förslag om ett ökat informationsflöde till brottsbekämpningen som bygger på förslagen i betänkandet Ökat informationsflöde till brottsbekämpningen – En ny huvudregel (SOU 2023:69).

SKR kan inte kommentera beloppet ytterligare förrän regeringen presenterar vad finansieringen är tänkt att avse.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Förtydligat brottsförebyggande ansvar i den nya socialtjänstlagen

Regeringen vill skifta till ett mer förebyggande arbete och tidiga insatser och anser att arbetet därför måste omfatta ett förtydligande av socialtjänstens brottsförebyggande ansvar i enlighet med förslaget i promemorian Ett förtydligat brottsförebyggande ansvar för socialnämnden (S2023/03181). Regeringen bedömer att bestämmelserna om att socialtjänsten ska arbeta för att förebygga och motverka brottslighet på kort sikt innebär ett omställningsarbete och på längre sikt en viss ambitionshöjning för kommunerna.

Regeringen föreslår därför att 200 miljoner kronor fördelas till kommunerna 2025, 300 miljoner för 2026 samt därefter 600 miljoner kronor årligen för 2027 och 2028 för omställningsarbetet. Regeringen tillför också 30 miljoner kronor till de generella statsbidragen till kommunerna för 2025 och därefter 60 miljoner kronor årligen.

SKR har i sitt yttrande över promemorian påpekat att det saknas konsekvensanalyser och ekonomiska beräkningar. SKR kan därmed inte bedöma rimligheten i den mindre summa om 30 miljoner kronor 2025 och

60 miljoner kronor därefter som uppfattas avse en ökning av de generella statsbidragen i enlighet med en reglering enligt finansieringsprincipen. Det är inte känt vad den tillfälliga satsning på sammantaget 1,7 miljarder kronor under 2025–2028 är tänkt att omfatta.

Frågor om texten besvaras av Mikael Mattsson Flink tfn 08-452 71 69, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Arbetsgivarfrågor

Ökat stöd för återgång i arbete

Regeringen tillför 20 miljoner kronor till bidraget för arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd. Det förväntas underlätta för arbetsgivare att ta sitt rehabiliteringsansvar och förbättra möjligheterna att ta tillvara företagshälsovårdens expertresurser.

Försäkringskassan tillförs 50 miljoner kronor från och med 2025 för att stärka myndighetens arbete med att följa upp arbetsgivares planer för återgång i arbete samt samordna rehabiliteringen för framför allt långtidssjukskrivna. Försäkringskassan tillförs även medel för att hantera det ökade antalet ärenden. Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket tillförs 5 miljoner kronor från och med 2025 för uppdraget att utveckla sin samverkan och tillsyn av arbetsgivares arbetsmiljö- och rehabiliteringsansvar.

De ökade anslagen såväl till arbetsplatsinriktat rehabiliteringsstöd samt till Försäkringskassan kommer förhoppningsvis på ett positivt sätt påverka arbetsgivarens möjligheter till ökade kontakter med Försäkringskassan och även i övrigt stärka möjligheterna att bedriva en effektiv rehabilitering.

Frågor om Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning kan ställas till Annika Bjursell tfn 08-452 76 19, Avdelningen för arbetsgivarpolitik.

Las-åldern höjs

Till följd av Pensionsgruppens överenskommelse för att utveckla pensionssystemet i syfte att säkra långsiktigt höjda och trygga pensioner blir de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och vissa andra trygghetssystem från och med den 1 januari 2026 knutna till en riktålder för pension som följer medellivslängdens utveckling. Regeringen bedömer att även las-åldern, dvs. åldersgränsen för att kvarstå i anställning enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd, bör knytas till riktåldern för pension.

Frågor om Arbetsrätt kan ställas till Katarina Bergström tfn 08-452 76 01, Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Kultur- och fritid

Minskat stöd till regional kulturverksamhet

Anslaget föreslås minskas med 20 miljoner kronor årligen 2025–2027 för omprioriteringar inom statens budget. För 2025 anslås 1 689 miljoner kronor. Med anledning av den kompensation som gjordes för att man från och med 2024 inte längre pris- och löneomräknar anslaget blir minskningen för 2025 totalt 15 miljoner. För 2026 och 2027 beräknas anslaget till 1 693 miljoner kronor respektive 1 663 miljoner kronor.

SKR anser att en långsiktigt hållbar statlig anslagsutveckling är nödvändig för att de verksamheter som tar del av årliga verksamhetsmedel genom kultursamverkansmodellen inte ska hamna i ekonomiska svårigheter, eller att det ekonomiska ansvaret förskjuts till kommuner och regioner.

Frågor om texten besvaras av Louise Andersson tfn 08-452 74 22, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Skapande skola

Anslaget till Skapande skola föreslås förstärkas med 50 miljoner kronor årligen 2025–2027.

SKR ser positivt på en förstärkning av det statliga stödet till kultur i skolan genom Skapande skola då barns och ungas tillgång till kultur är en prioriterad fråga för förbundet, dock tas delar av medlen av anslaget för regional kulturverksamhet. Det är olyckligt då regionala kulturverksamheter står för en långsiktigt infrastruktur för deltagande i kulturlivet i hela landet.

Frågor om texten besvaras av Louise Andersson tfn 08-452 74 22, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Öppnare inköpsstöd för folkbibliotek

Regeringen föreslår ett upphävande av riksdagsbindning avseende inköpsstöd till folk- och skolbibliotek.

SKR ser positivt på förslaget då det i förlängningen kan ge förbundets medlemmar förutsättningar till större flexibilitet i hur de egna resurserna för biblioteksverksamhet ska användas.

Frågor om texten besvaras av Erik Peurell tfn 08-452 73 04, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Digitalisering

E-hälsomyndigheten får ökade anslag för nationell digital infrastruktur

Regeringen ökar anslaget till E-hälsomyndighetens arbete med att genomföra en nationell digital infrastruktur med 46 miljoner kronor och för 2026 beräknas anslaget öka med ytterligare 18 miljoner kronor till följd av detta arbete.

E-hälsomyndighetens arbete med nationell digital infrastruktur omfattar flera olika delar och har fokus på regionernas hälso- och sjukvård, men berör också den kommunala hälso- och sjukvården samt även viss omsorg/socialtjänst. Än så länge innebär inte arbetet förändrat uppdrag eller kostnader för kommunerna.

Frågor om texten besvaras av Klas Nilsson tfn 08-452 73 79, Avdelningen för socialtjänst, utbildning och arbetsmarknad.

Trafik och infrastruktur

Transportbidrag

Regeringen föreslår en ökning av anslaget för statsbidrag till regionalt transportbidrag med 84 miljoner kronor 2024 och med 94 miljoner kronor 2025 till följd av höga utgifter för godstransporter. Medlen används till kompensation till företag i de fyra nordligaste länen för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd för varor och stimulerar till höjd förädlingsgrad i områdets näringsliv.

Till följd av bl.a. höga bränslepriser bedöms utbetalningarna av bidraget bli högre än vad som tidigare har beräknats och anslaget föreslås därmed öka. SKR anser därmed att anslagsökningen är skälig.

Frågor om texten besvaras av Ellinor Ivarsson tfn 0706-337844, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Transportinfrastruktur

Regeringen föreslår en extra satsning på vägunderhåll på 1,5 miljarder kronor i det statliga vägnätet under 2025.

SKR välkomnar denna satsning då det finns stora behov av ökade satsningar på transportinfrastruktur – såväl underhåll som nya investeringar. I budgeten lyfter regeringen även ett flertal frågor som kommer att presenteras närmare i kommande infrastrukturproposition under hösten avseende planperioden 2026–2037, däribland frågor om alternativ finansiering av transportinfrastrukturen. Det är intressanta frågor att analysera framöver, där det finns ställningstaganden från SKR

om ökade ramar i kombination med att se över formerna för finansiering av transportinfrastruktur.

Frågor om texten besvaras av Christoffer von Bothmer tfn 08-452 76 47, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Extra satsning på enskilda vägar

Regeringen föreslår en satsning på 50 miljoner kronor 2025 för förstärkt underhåll av enskilda vägar.

SKR välkomnar en satsning på förstärkt vägunderhåll i arbetet med att ta igen den underhållsskuld som finns. Det är välkommet att detta, tillsammans med ökade satsningar på investeringar inom transportinfrastrukturen, tas om hand på ett tydligt sätt.

Frågor om texten besvaras av Alexander Karbassi tfn 08-452 76 85, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Civilt försvar, beredskap

Kommunernas och regionernas arbete med krisberedskap och civilt försvar

Regeringen föreslår en satsning på riktade insatser till kommuner och regioner för arbetet med civilt försvar. Till kommunerna föreslås en ökning av anslaget med 90 miljoner kronor och till regionerna föreslås en ökning med 20 miljoner kronor 2025. Den föreslagna ökningen ligger i linje med den prognos som redovisades i föregående års budget.

Regeringens redovisar en prognos för 2026 och 2027 som utlovar en markant ökning av dessa satsningar.

Det är positivt att regeringen avsätter särskilda medel som direkt riktas till kommuner och regioner för arbetet med att utveckla det civila försvaret. SKR ser dock att dessa medel inte räcker till allt det arbete som behövs för att stärka förmågan på lokal och regional nivå. Civilt försvar behöver byggas på underifrån och därför är det viktigt att satsningarna som görs är proportionella till behoven. Vi ser fortfarande att den stora merparten av de medel som satsas på utvecklingen av totalförsvaret tillfaller statliga myndigheter och aktörer.

Frågor om texten besvaras av Michaela Stenman tfn 08-452 72 63, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Elberedskap – snabbspår av civilplikten

För att samhällsviktiga funktioner ska kunna fungera även vid höjd beredskap och ytterst vid krig krävs det att personalförsörjningen säkerställs. Regeringen beslutade i januari 2024 om aktivering av civilplikten inom elförsörjningsområdet för totalförsvarspiktiga som redan har relevant utbildning. Mot bakgrund av det allvarliga säkerhetspolitiska läget och erfarenheterna från Ukraina har regeringen valt att inkludera elförsörjningen i ett särskilt snabbspår av civilplikten. Anslaget bör öka med 208 miljoner kronor 2025 för civilt försvar och möjliggöra ett snabbspår av civilplikten. För 2026 och 2027 ökar anslaget med 180 miljoner kronor respektive 285 miljoner kronor för samma ändamål.

SKR instämmer i att personalförsörjningen för elberedskap och elförsörjning behöver förstärkas. I budgetpropositionen framgår inte i vilken mån de kommunala elbolagen kan ta del av de avsatta medlen.

Frågor om texten besvaras av Selda Taner tfn 08-452 78 96, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Civilt försvar inom transportsektorn

För att stärka det civila försvaret inom transportsektorn föreslår regeringen att anslaget för utveckling av statens infrastruktur till Trafikverket ökas med 298 miljoner kronor 2025.

Regeringens satsning på det civila försvaret är välkommen, men det är väsentligt att pengarna inte stannar i sektorsmyndigheten Trafikverket utan också kommer kommuner och regioner till del. Kommuner och regioner ansvarar för samhällsviktiga verksamheter som är avgörande för den civila beredskapen inom transportsektorn, så som kollektivtrafik, vägar och regionala flygplatser.

Frågor om texten besvaras av Selda Taner tfn 08-452 78 96, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Kommunal räddningstjänst under höjd beredskap

Regeringen påtalar vikten av att stärka förmågan inom den kommunala räddningstjänsten vid höjd beredskap. Arbetet inom sektorn räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen tillförs medel i regeringens satsning på det civila försvaret. Regeringen föreslår en utökning med 152 miljoner kronor 2025 och ytterligare, mer omfattande, utökningar fram till 2030. Av dessa medel tillförs MSB 67 miljoner kronor för 2025 för att stärka räddningstjänst avseende civilt försvar. MSB får även 62 miljoner kronor för eget arbete med räddningstjänst avseende civilt försvar.

Det är oklart hur stor del av satsningen som är till kommunerna och hur den kommer fördelas, direkt respektive genom olika stöd. SKR anser att det

är positivt att arbetet med att höja kommunal räddningstjänsts förmåga under höjd beredskap tillförs finansiering. Det är nu väsentligt att satsningar i budgeten för räddningstjänst går till operativ verksamhet i kommunerna.

Frågor om texten besvaras av Johan Gert tfn 08-452 77 41, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation

Regeringen föreslår en ökning av medel för driftsäkra och tillgängliga elektroniska kommunikationer med 275 miljoner kronor 2025. Medlen får bland annat användas för att skydda kommunikationer mot allvarliga hot och påfrestningar i fredstid och vid höjd beredskap samt för åtgärder kopplade till civilt försvar inom områdena elektroniska kommunikationer och post. Regeringen aviserar en ökning med 510 miljoner kronor 2026 och 978 miljoner kronor 2027. För 2028–2029 beräknas anslaget öka med 1,52 miljarder kronor.

SKR välkomnar höjningen av medel för driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation och post. Tillgången till elektroniska kommunikationer är numera lika viktig som tillgången till annan samhällsviktig och grundläggande infrastruktur såsom vägar och avlopp. Det finns stora behov av att stärka upp och öka robustheten och redundansen i våra fiber- och mobilnät. Det är angeläget att kommunala och regionala behov av driftsäker och tillgänglig kommunikation nås av stödet, då det civila försvaret och välfärden är beroende av tillgången till elektroniska kommunikationer.

Frågor om texten besvaras av Emma Ström tfn 08-452 76 67, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Miljö, klimat och energi

Satsningar på klimatinvesteringar förlängs

Satsningarna på klimatinvesteringar föreslås förlängas till och med 2030, men med en kraftig minskning jämfört med 2024 och med fortsatta minskningar följande år. Klimatklivet kan sökas av både offentliga och privata organisationer och företag. Det får användas för klimatinvesteringar på lokal och regional nivå samt för stöd till installation av laddinfrastruktur för elfordon. Även medel till Industriklivet, som också kan användas till insatser för negativa utsläpp, minskas något för 2025 och kraftigt efterföljande år.

SKR ser positivt på att regeringens stöd till klimatinvesteringar förlängs, även om det minskas stort jämfört med 2024. Klimatklivet spelar en viktig roll i kommuner och regioners klimatarbete och kommuner och regioner behöver långsiktiga planeringsförutsättningar.

När det gäller stödgivningen för utbyggnad av laddinfrastruktur finns det stor potential att förenkla och öka samordningen mellan stödformerna. Det är också angeläget att se över den geografiska spridningen av stödet, så att alla delar av landet kan ta del. I sammanhanget ser SKR därför även positivt på det uppdrag som Energimyndigheten tilldelats (KN2024/01680) och att utveckla stöden för laddinfrastruktur.

Frågor om texten besvaras av Ida Nelson tfn 08-452 71 74 och Andreas Hagnell tfn 08-452 78 66, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Satsningar på energiplanering och kompensation för vindkraftsutbyggnad

Kommunerna föreslås ges incitament för ny och befintlig vindkraft baserat på fastighetsskatten för vindkraftsanläggningar. Skatten höjs samtidigt från 0,2 till 0,5 procent av taxeringsvärdet, vilket ungefär motsvarar 0,75 öre/kWh. Ersättningen beräknas till 340 miljoner kronor 2025 och ytterligare 30 miljoner kronor per år de följande två åren.

Ett nytt investeringsstöd för att stärka leveranssäkerheten i elsystemet regionalt anslås med 100, 200 respektive 400 miljoner kronor 2025–2027.

SKR välkomnar regeringens besked att ge kommuner ersättning för landbaserade vindkraftverk, för att bidra till lokal nytta av energiproduktionen för kommunen och kommuninvånarna.

Frågor om texten besvaras av Andreas Hagnell tfn 08-452 78 66, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Bostadspolitik

Bostadspolitisk utveckling

Regeringen ökar anslaget inom bostadspolitisk utveckling med 140 miljoner kronor för att stödja den gröna omställningen i norra Sverige och underlätta bostadsbyggande. Medlen är tänkta att fungera som en katalysator för bostadsbyggande i de kommuner som berörs. Sammantaget föreslår regeringen att 1,5 miljarder kronor avsätts åren 2025–2028 för att underlätta bostadsbyggandet i norra Sverige.

SKR ser satsningen som en välkommen signal om att regeringen har uppmärksammat de stora utmaningarna som den gröna omställningen för med sig, bland annat genom behov av många nya bostäder. Det är ännu oklart exakt hur stödet ska utformas och om den aviserade satsningen är tillräcklig.

Frågor om texten besvaras av Jan-Ove Östbrink tfn 08-452 71 05, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för ekonomi och styrning

Erik Törnblom

Joanna Hägg